

The Halachic Status Of Electricity On Shabbos

Night Seder Chabura

R' Shmuel Leshner

(1) תלמוד בבלי מסכת שבת דף מז עמוד א - עמוד ב

לוי בר שמואל אשכחינהו לרבי אבא ולרב הונא בר חייא דהוו קיימי אפיתחא דבי רב הונא, אמר להו: מהו להחזיר מטה של טרסיים בשבת? אמרו ליה: שפיר דמי. אתא לקמיה דרב יהודה, אמר: הא רב ושמואל דאמרי תרוייהו: המחזיר מטה של טרסיים בשבת - חייב חטאת. מיתיבי: המחזיר קנה מנורה בשבת - חייב חטאת, קנה סיידין - לא יחזיר, ואם החזיר - פטור אבל אסור. רבי סימאי אומר: קרן עגולה - חייב, קרן פשוטה - פטור! - אינהו דאמור כיהאי תנא - דתניא: מלבנות המטה, וכרעות המטה, ולווחים של סקיבס - לא יחזיר, ואם החזיר - פטור אבל אסור. ולא יתקע, ואם תקע - חייב חטאת. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם היה רפוי - מותר. בי רב חמא הוה מטה גללניתא, הוה מהדרי לה ביומאטבא. אמר ליה ההוא מדרבנן לרבא: מאי דעתיך, בנין מן הצד הוא, נהי דאיסורא דאורייתא - ליכא, איסורא דרבנן מיהא איכא! - אמר ליה: אנא כרבן שמעון בן גמליאל סבירא לי, דאמר: אם היה רפוי - מותר.

Translation

The Gemara relates that Levi bar Shmuel found Rabbi Abba and Rav Huna bar Hiyya, who were standing at the entrance of Rav Huna's house. Levi bar Shmuel said to them: What is the halakha with regard to reassembling a weaver's loom, which was typically a collapsible frame, on Shabbat? He said to him: It may well be done. He came before Rav Yehuda, asking him the same question, and Rav Yehuda said to him that Rav and Shmuel both said: One who reassembles a weaver's loom on Shabbat is liable to bring a sin-offering, as he performed a labor prohibited by Torah law on Shabbat.

The Gemara raises an objection to the statement of Levi bar Shmuel from the Tosefta: One who reassembles the branch of a disassembled candelabrum on Shabbat is liable to bring a sin-offering. With regard to the plasterer's pole, which has several component parts, one may not

reassemble it ab initio, and if he reassembled it, he is exempt from bringing a sin-offering, although it is prohibited. Rabbi Simai says: With regard to a rounded horn, which is a trumpet that can be dismantled and whose assembly is complicated, one who reassembled it is liable. However, a straight horn, which is easy to assemble, one who assembled it is exempt. Apparently, assembling an object that consists of several components on Shabbat is prohibited by Torah law, and one is liable to bring a sin-offering for doing so. The Gemara answers: They said that it is permitted in accordance with the opinion of this tanna, as it was taught in a baraita: A bed frame, which is a wooden frame through which the ropes of the bed were interlaced, and the legs of the bed, and the archer's tablets [skibas], which refers to the part of a bow upon which one pulls the arrow back, if they were detached from the bed or from the bow, one may not reassemble them, and if he reassembled them he is exempt. However, doing so is prohibited. And one may not fasten the pieces together forcefully, and if he fastens them, he is liable to bring a sin-offering for performing a labor prohibited by Torah law. Rabban Shimon ben Gamliel says: If it was loose and could be assembled with ease, it is permitted. Rabbi Abba and Rav Huna bar Hiyya relied on this opinion. The Gemara relates: In the house of Rav Hama, Rava's grandfather, there was a collapsible bed, similar to a weaver's loom, and they would reassemble it on a Festival. One of the Sages said to Rava: What is your opinion? Do you hold that this is allowed because it is building in an atypical manner? In other words, one is not performing the prohibited labor of building since it is was not performed in the standard manner? Although there is no Torah prohibition, there is, in any case, a rabbinic prohibition. Rava said to him: I hold in accordance with the opinion of Rabban Shimon ben Gamliel who said that if it were loose, it is permitted even ab initio (initially / originally)

2) רש"י שם

טרסיום - צורפי נחשת או גרדיים, והולכין מעיר לעיר למלאכתן, ונושאים עמהן מטות של פרקים. חייב חטאת - הוא תחלתו וגמרו, ונמצא עושה כלי, וחייב משום מכה בפטיש - אב לכל גומרי מלאכה, ולא משום בנין - דאין בנין בכלים. קנה מנורה - שיוצאין ממנה קנים לנרות הרבה ונוטלין הימנה, ובשעת הצורך מחזירין אותו. קנה של סיידין - הטחין ומלבנין הבית בסיד יש להן קנים של פרקים, ונותן מטלית בראשה ושורין בסיד המחוי, וטח את הבית, וכשהוא טח מלמטה אי אפשר לו אלא בקנה קצר, וכשהוא הולך ומגביה - מוסיף קנה על קנה ומאריכו. פטור - שאין זה גמרו, שהרי צריך לחזור ולפרקו תמיד. יתקע - בחוזק, על ידי יתדות שקורין קויינ"ש + ומשמעו חתיכות עץ, יתדות+.

3) תוספות שם

רבן שמעון בן גמליאל אומר אם היה רפוי מותר - ולעיל נמי מיירי ברפוי וקשה קצת דהיכי פליגי כולי האי דמר מחייב חטאת ומר שרי אפי' לכתחלה ועוד הא אין בנין וסתירה בכלים ועוד תקשה לרב יהודה הך ברייתא דליכא תנא דמחייב חטאת ויש לומר דהכי קאמר לעיל הא רב ושמואל דאמרי תרווייהו המחזיר מטה של טרסיום בשבת חייב חטאת כשאינו רפוי ואם כן ברפוי אין סברא להתיר לכתחלה.

4) מגן אברהם סימן שיג

יב (פמ"ג) וכוס כו' מותר. שאין דרך להדקו כ"כ (טור) ונ"ל דכוסו' שלנו העשוי' בחריצים סביב ומהודקים בחוזק לכ"ע אסור ול"ד לכיסוי הכלים שעשויים כך דהתם אין עשויים לקיום רק לפתחן ולסוגרן תמיד עסי' שי"ד ס"י וכתב ב"י דרפוי ואינו רפוי ג"כ אסור ומשמע מפשט הפוסקים דכל הכלים האלו שרי לטלטלן ולא גזרו אלא במנור' שדרכה להתפרק כמ"ש סו"י רע"ט וה"ה כל כיוצא בו אבל דבר שאין דרכו להתפרק שרי בטלטול:

5) ט"ז אורח חיים סימן שיג

(ז) (פמ"ג) שדין הכוס וכו'. ולכאור' גם הנוודות של בדיל שיש לנו שיש בה שרוי"ף אסור עכ"פ להדקה בחוזק כמו במטה של פרקים ולדיעה אחרונה היה לנו לאסור אפי' להדקה ברפיון כיון שדרך להדקה **אלא דנרא' דדוק' בכוס יש מי שמחמיר שא"צ לפורקו כי עיקר תשמישו שלא ע"י פירוק מה שא"כ בנוד שעיקר תשמישו ע"י פירוק תמיד לא מקרי גמר מלאכ' אפי' אם הוא תוקע בחוזק השרוי"ף ולענין הלכ' לענין כוס ודאי צריך ליזהר שלא לפורק' כלל כמהר"מ כיון דאין צורך שבת בזה אבל אם הוא לצורך גדול יש לסמוך להקל:**

6) ספר ל"ט מלאכות, קונטרס מגדל דויד

כתב בקונטרס מגדל דויד, מלאכת מכה בפטיש, עמוד תתטז הערה 53 כתב וז"ל **דמבואר בראשונים ומדברי הפוסקים כללא בשבת דכל שהוא דרך תשמישתו לא שייך בה שום מלאכה, כלומר, דכל מעשה בכלי או חפץ שהוא דרך ואופן תשמישתו של אותו חפץ לית ביה משום מלאכה דאורייתא. והטעם משום דלעולם אין השימוש בכלי חשיב תיקונה או גמר עשייתה. ונראה דיסוד זה שייך בעיקר למלאכת בונה ומכב"פ, אך נראה שמצינו כע"ז גם לענין שאר מלאכות, וכו'.**

אבל יש לדעת דיסוד זה אינו שייך אלא רק באופן שתכלית במלאכה וצורתה הוא ענין עשיית פעולה או תיקון המתקיימת כגון צובע, טווה, קושר, תופר, כותב, בונה, ומכב"פ דלא חשיב פעולה ותיקון אלא אי"כ נעשית באופן מוחלט אשר ע"כ כל שהוא דרך תשמישו אין זה תיקון ולא שייך בזה צורת המלאכה. אבל היסוד אינו שייך לחורש, זורע, קוצר, מאמר, טוחן, צד, הוצאה.¹

7) חזון איש או"ח סימן נ ס"ק

...עוד יש בזה משום תיקון מנא כיון שמעמידו על תכונתו לזרום את זרם החשמל בתמידות וקרוב הדבר דזה בונה מה"ת, כעושה כלי, וכש"כ כאן שכל החוטים מחוברין לבית והו"ל כבונה במחובר, ואין כאן משום בנין בכלים אלא דינו כמחובר דיש בו משום בנין וסתירה, אבל הכא אין נפקותא בזה דאפי' בכלים כה"ג חשיב בונה... ובפתיחת החשמל שמכניסים הזרם בחוטים חשיב לעולם כתקע, דאף את"ל דקנה של סיידין אף בתקע אינו אלא מדרבנן, היינו דוקא בהרכבה של ב' גשמים שאפשר לחשבן כשנים משתתפין בפעולה אחת אין התקעה מכרעתן לגשם אחד כל שפירוקן נחוץ לטיח של הנמוך, אבל תיקון צורה להגשם ונעשה ע"י זה שימוש, ודאי חשיב בונה, ואף אם השימוש הוא לשעות מיוחדות ואח"כ פוסקו, דהפסיקה היא מכאן ולהבא והצורה הראשונה אינה בת פירוד מן הגשם - ואחרי שההדלקה הוא בנין הכבוי הוא סותר.

8) שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן ט

בדבר השימוש במיקרופון טלפון ורמקול בימות החול לצורך תפילה בבית הכנסת ודינים לענין שבת ויו"ט ובדבר עריכת שעון בשבת ויו"ט... וידוע שגם לענין שעון סובר השאלת יעבץ בח"א סי' מ"א כהפמ"א הנ"ל שמעיקר הדין אין שום איסור לערוך שעון (set a watch) בשבת אף בשעה שהוא עומד לגמרי וכתב שהוא דומה לפתיחת וסגירת מנעול של דלת בשבת עיי"ש... אך ראיתי בחזו"א סי' נ' אות ט' שכתב לענין עריכת שעון "הכא ע"י עריכתו יוצר כח חדש בהמסובב שידחוק על האופנים שינועו כולם והעמדתו על תכונה זו הוא בונה או מכה בפטיש" עכ"ל, ומסופקני לפי"ז בצעצועי ילדים (children's toys) דאף שהתנועה הנעשית ע"י עריכת הקפיץ (spring) היא רק לשעה פורתא, וגם אין זה בגדר תיקון כי אם שימוש גרידא, מ"מ אם בעריכת שעון הוא סובר דחשיב בגלל זה שיוצר בו כח חדש תיקון כזה שיש עליו חיוב חטאת, אפשר דה"ה נמי לשעה פורתא אע"ג דאין זה חשיב כהעמדה על תכונתו, מ"מ מחמת הכח

¹ וכן כתב במקום אחר בספרו ל"ט מלאכות חלק א, מלאכת מחשבת, עמוד 238

החדש שהוא יוצר בו אפשר דאסור עכ"פ מדרבנן, אך הרי נתבאר שגם בעריכת שעון לא חששו כלל לאיסור תורה בגלל כח חדש של תנועה כי מלבד שרבו המתירים על האוסרים, הרי גם האוסרים לא אסרו אלא מפני שחוששים דחשיב כמקולקל וכעושה כלי מחדש אבל לא בגלל כח חדש במסובב...

9) שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן יא

...בספר חזו"א חלק או"ח סי' נ' אות ט...כתב...**וידוע שדבריו הם חדוש גדול עד מאד** וכל אלה שנו"נ (שנושא ונותן) בעיני חשמל לא הזכירו כלל לחשוש בזה למלאכות של בונה וסותר, עוד יתירה מזו שמעתי אומרים בשמו של מרן בעל החזו"א זצ"ל שגם בשעה שאין שום זרם בחוטים וכשהאדם לוחץ על הכפתור לא נעשה עדיין שום דבר, מ"מ עצם סגירת המעגל להיותו ערוך ומתוקן להדלקה שתיעשה אח"כ ע"י שעון, אף גם זה חשיב בונה. (הלום ראיתי בס' חדושים ובאורים להגר"ח ש"גריינימן שליט"א בחלק או"ח ב' דכתב נמי הכי מסברא דנפשי' שלדעת החזו"א ה"ה נמי דאסור גם בשעה שאינו מחובר עדיין לזרם החשמל, ולענ"ד נראה כמו שיבואר להלן דהחזו"א לא אסר אלא בכה"ג שמחמת פעולתו נוצרו בחוטים כוחות חדשים אשר הם נראים לנו כמו ממות לחיים, וגם מפורש כתב בספרו מפני שיש תיקון צורה להגשם, ולפיכך אף שרגילין בכך אפי"ה חשיב כבונה, **אבל בשעה שאין זרם וגם המעגל עדיין פתוח נראה דכיון שההכשרה לכך היא ע"י מעשה כזה שרגילין תדיר לעשותו אין זה אלא גרמא ולא ממש בונה**.)
...שוב ראיתי בחזו"א סי' ל"ח אות ב' שכתב: "נראה דאם שלב את השעון לכפות המנעול של החשמל בשבת בשביל שיכבה לזמן ידוע חשיב גרמא ואין בו איסור דאורייתא - וכלזה כשאנו באין לדון על הכיבוי, אבל יש כאן איסור תורה משום בונה כיון דבשליבתו הוא כעושה תיקון בנין וכה"ג יש בנין בכלים וכש"כ במחובר" עכ"ל,
ולכאורה נראה דלפי"ז ה"ה נמי במכניס בורג תוך שעון אוטומטי כדי שידלק או יכבה לאחר זמן דאף גם זה חשיב תיקון בנין, ואע"ג שהוא סובר דעצם הכיבוי חשיב כסותר, מ"מ הכשרת הכלי למען יכבה אח"כ החשמל מאליו שפיר חשיב בונה, אלא שלענ"ד צ"ע דכיון שהשליבה היא פעולה כזו שרגילין תדיר בקל לעשותה וגם לא נתחדש כלל שום דבר מחמת מעשהו וא"כ איך אפשר לומר דחשיב בונה, ולא דמי לעושה חלון בלילה בבנין של בית כדי שהשמש תאיר שם ביום דשפיר חשוב כבונה גם בלילה, דהתם עשיית החלון הוא תיקון בגוף הבנין שלא הי' קודם לכן ולכן שפיר חייב משום בונה, משא"כ שליבת שעון לאו תיקון הוא כלל בגוף החוטין אלא רק מכשיר מבחוץ ע"י גרמא בתחבולה של חכמה, **ומסתבר דאין הבדל בין שליבת שעון לכבות חשמל או לפתוח ולסגור דלת או צנור של מים וכדומה**, וגם ה"ז דומה לטלית שאחז בו האור שאם נותן עליו מים כדי שיכבה כשתגיע לשם האש דמבואר בסי' של"ד דחשיב רק גרמא ולא כתיקון בגוף הטלית כדי שיכבה אח"כ וה"נ גם כאן. **ולכן כדי שיתאימו דבריו עם האמור במכתבים נראה דמירי רק בשליבה קבועה של שעון עם חוטי חשמל על דעת שישאר כך לעולם, אבל אם רגילין תדיר לשלב ולנתק מסתבר דשליבה לבד לאו כלום הוא, וחשיב כדלת שעשו לפתוח ולנעול, ואין זה אלא גרמא למה שיעשה אח"כ.** אולם מפשטות הדברים לא משמע כן, וצ"ע דלפי"ז אסור גם לנתק את השליבה מחוטי החשמל וגם אסור להוציא בורגמהשעון כדי למנוע תיקון משום דגם זה חשיב תיקון שיהי' אור ולא חושך. גם צ"ע ממ"ש הרמ"א בסי' תקי"ד ס"ג שיש מתירין לכתחילה ליתן ביו"ט נר שדולק תוך מלקחים כדי שימהר לכבות כשהשלהבת תגיע לשם, משום דאף שגורם בכך להקדים הכיבוי אין זה אלא גרמא ושרי, ולא חשיב כלל תיקון מנא בזה שחיבר אל הנר כלי שמוכן לכבות, ואין לומר דשאני הדלקת חשמל שהכיבוי הוא רק משום חשבון תשלומין (כמו"ש במכתבו) ולכן כשגורם הדלקה שפיר חשיב בונה משא"כ בגרם כבוי, דאין זה מסתבר, וגם השליבה על כפות המנעול הרי נעשה כדי לכבות ולא להדליק.

10) תלמוד בבלי מסכת כתובות דף ס עמוד א

תניא נחום איש גליא אומר צינור שעלו בו קשקשין ממעכן ברגלו בצנעא בשבת ואינו חושש מאי טעמא מתקן כלאחר יד הוא ובמקום פסידא לא גזרו בה רבנן אמר רב יוסף הלכה כנחום איש גליא:

Translation

A ruling similar to the previous *halakha* is taught in a *baraita*: Naḥum of Galia says: If a drainage pipe is blocked by weeds [*kashkashin*] and grass, preventing water from running through the pipe, one may crush them with his foot in private on Shabbat without concern that

he is performing the labor of preparing a vessel. The Gemara explains: What is the reason for this leniency? This is an example of repairing a vessel in an unusual manner, since it is uncommon to fix an item without using a tool or one's hands. Performing labor in an unusual manner is ordinarily prohibited by rabbinic decree, but in a situation involving financial loss, the Sages did not issue a decree. Rabbi Yosef said: The *halakha* is in accordance with the opinion of Nahum of Galia.

11) שו"ת בית יצחק תוכן העניינים יורה דעה ב

סימן ל"א בדין אם יוצאין בנר הדולק בלי פתילה ידי חובת נר חנוכה. ביאור דברי הש"ס בשבת כ"א הדלקה במקומה בעינן, בדברי הרמב"ם שפסק דמותר להדליק המנורה בחוץ, בדברי הסמ"ג הובא במהרש"א חולין שהקשה מה מועיל שהי' השמן טהור הרי נטמא המנורה. בדין המכבה נר הדולק ע"י כח עלקטרי בשבת אם חייב משום מכבהובש"ה בישוב קו' בנין אריאל על הש"ס דיומא כ"ו ע"ב וכי יש לך עבודה שכשרה בלילה ופסולה בזר עיי"ש: הגה בפנים דברתי אודות נר עלקטרי אזכיר בזה בדין אם רשאים לדבר בשבת ע"י מכונה הנקראת טעלפאן. והנה לפע"ד יש איסור בדבר ושומר נפשו ירחק מזה. כי מלבדמה שמוכרח המדבר במכונה כזאת להכות מקודם בפעמון עת ירצה לדבר וזה אסור משום משמיע קול יש לאסור עוד משום דע"י סגירת זרם העלקטרי נולד כח עלקטרי וזה אסור בשבת דכמו בסחופא כסא אשיראי אמרינן בביצה כ"ג דאסור משום דמוליד ריחא ה"ה דאסור לעשות עלקטרישע פערבינדונג בשבת ומה"ט לדעתי יש לאסורלעשות זאדאוואססער בשבת משום דגם שמה מוליד הרכבה חמית [חעמישע פערבינדונג] ואין לדמות הטעלפאן להא דמבואר בשבות יעקב ח"ג סי' ל"א שהראני הרב הגדולמ' משלם סאלאט נ"י מפה"ק שכ' בזה"ל וביחוד ע"י כלים המיוחדים לדיבור ומשמיעים קול על כמה וכמה מילין ובריוחוק מקום יכול אדם לדבר עם חבירו ויהי' אסור לדברעמו בשבת ומעולם לא שמענו שום פוצה פה לפקפק בנידון זה עכ"ל דהתשובה הנ"ל בשבו"י נכתבה מהגאון מ' דוד אפפענהיים זצ"ל עוד בשנת תפ"ב ואז לא ידעו עוד מכותטעלפאן שנתחדשה בזמנינו. ובדאי כלי אחר הי' לפני הגאון הנ"ל שלא הי' בה החששות האלו אבל בטעלפאן שיש לחוש להתעוררות כח החשמל עלקטריציטעט בודאייש ליהרר בשבת ואף אם מכה הפעמון ע"י נכרי כיון שאין קול המדבר נשמע רק ע"י העמפפאנגס אפעראט והעמפפאנגס אפעראט עושה ע"י העלקטרישע שווייגונגענטאנהשווייגונגען בהעמבראן וע"י זה הקול נשמע הוה ג"כ משמיע קול בהמכונה. והנה נשאלתי בפה"ק לבוב יצ"ו עת שנתחדשה העגלה הנוסעת ע"י העלקטריציטעטבתוך העיר [עלקטרישע באהן בל"א] אם מותר ליסע עלי' בשבת והשבת דאסור משום דמבואר בש"ע או"ח סי' ש"ה דאסור לישב על קרון שהעכו"ם מוליכו משום שהעכו"ם משתמש בבהמה גם שלא יחתוך זמורה וע' מג"א דאפילו ליכא חשש שמא יחתוך זמורה אסור ה"ה בנ"ד שהעכו"ם המוליך פותח וסוגר כח העלקטרי אסור לישב על קרוןכזה. וגם יש לחוש דע"י ריבוי המשא מוכרח מנהל העגלה להרבות ג"כ כח העלקטרי היינו לקרב כח העלקטרי בהמכונה שיש לו בקרון להזרם העלקטרי וכשישראליושב בעגלה הוא מרבה בשבילו וזה אסור כמבואר בש"ע א"ח סי' שכ"ה סעיף י"א. ובלא"ה איכא איסור בזה משום עובדא דחול כמבואר בש"ס דביצה כ"ה ובש"ע א"ח סי' תקכ"ב סעיף ב' דאין יוצאין בכסא ועיין בטו"ז שם ס"ק ד' שכ' משום דהוא עובדא דחול ואיכא זילותא ליו"ט וכ"ש לשבת ובדין אם מותר לדבר בשבת להמכונה הנקראפאנאגראף והוא כלי המחזקת הדיבור ימים רבים זה ודאי אסור מפני שנתהוה רושם בהשעוה הנמצאת בהמכונה הזאת והוה ככותב כמבואר בסי' ש"מ דמוחק שעוה שעלפנקס חייב וה"ה בכותב על שעוה וכן אסור להשמיע הקול מהפאנאגראף משום משמיע קול. והנה כעת בונים בתים ועושין עלקטרישע אפראטע בהדלת באופן כאשריפתח "הדלת" תתמלא החדר אורה ובעת יסגר הדלת יכבה האור העלקטריא וכן עושין בוועין בבתי המכובדות בודאי אסור לישראל לכנוס בשבת לחדר זה ולצאת ממנהדבכניסתו הוא מבעיר ובצאתו הוא מכבה. והנה כתבתי בפנים אות ח' ובספרי חיו"ד ח"א סי' ק"פ אות ד' דבגליהליכט שמחבר הזרם העלקטרי עם חוט פלאטיין הוה מכבהגחלת של מתכת ויש ספק אם אסור מדאורייתא. כעת נודע לי בבירוד שגם בגליהליכט רק בשני צדדיו יש

חוט ממתכת אבל באמצע במקום הדולק עושין חוטין מבאמבוס [מין צמח] או מחוטי צמר גפן מטובל בחומץ גפרית [שוועפעלזייערע] וא"כ גם בגליהליכט יש משום כיבוי דאוריית':

12) שו"ת יביע אומר חלק א - אורח חיים סימן יט

(א) והנה נודע לנו מכמה חשמלאים מומחים כי ע"י הדיבור והבל הפה, מעוררים גלי הקול הגברת זרם החשמל, ומעלות החום עולים ויורדים בו, מוסיפים וגורעים ממנו, ויש בזה משום מבעיר ומכבה. וכיוצא בזה מצאתי בשו"ת עצי הלבנון (סי' יו"ד) בנוגע לטיליפון, שכל שכוון שבשעת הדיבור בשפופרת, מעוררים גלי הקול פעולה נמרצה, את הזרם העלקטרי / החשמל/, אשר לסיבה זו יוליד בדרך כלל זיקי אש המתרוצצים כבזק, ממילא הרי הבערה כזו אסורה בין בשבת ככל הבערה, ובין ביו"ט מצד היותה בדרך הולדת האש, כהנך דחשיב (בסי' תקב). עכ"ל. וכ"כ בס' ילקוט הגרשוני א"ח (סי' שז סק"י), בשם הגאון מו"ה שמחה במברגר זצ"ל, בתל תלפיות (מחברת א' צד ל), שאיסור גמור לדבר בשבת באמצעות הטיליפון, משום מבעיר אש. שמוליד ניצוצי אור חשמלי כנודע. ע"כ. וכן פסק בשו"ת שבט הלוי (סי' סו). (וע' בסימן שאח"ז בדין הטיליפון). וכמו כן הרם קול הזה שיש בו משום מבעיר ומכבה, שהוא דומה לענין הטלפון, יש לאסור להשתמש בו בשבת. ופשוט שלפ"ז הש"צ וכיו"ב המשמיעים את קולם לפני המכשיר הזה הם מבעירים את הבערה, ויש לאסור אף לענות אחריו אמן וקדיש וקדושה. [וע' בשו"ת בית יצחק (ח"ב מיו"ד במפתחות סי' לא), שנשאל בדין הטיליפון בשבת, ואסר משום שע"י סגירת זרם החשמל נולד כח חשמלי, ודמי למ"ש בביצה (כג) סחופי כסא אשיראי אסור משום דמוליד ריחא, וה"נ יש לאסור משום נולד. ע"ש. ומשמע שאין בזה איסור הבערה מה"ת כלל. ודו"ק].